

Opinie is een vrijplaats voor discussie.

Alle stukken zijn op persoonlijke titel. Artikelen tellen maximaal 550 woorden, Lezersreacties maximaal 150. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen graag voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.

Redactie Opinie Trouw
Postbus 859, 1000 AW, Amsterdam
t 020-5629444, opinie@trouw.nl

COMMENTAAR

Armoedebeleid werkt zo niet

Het blijft behelpen met de hulp aan mensen met problematische schulden. Het armoedebeleid schiet zijn doel voor een groot deel voorbij. Eerder uitten de Nationale Ombudsman en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid al hun zorgen.

Gisteren verscheen een alarmerend rapport dat de bestuurskundige Roel in 't Veld samenstelde in opdracht van staatssecretaris Jetta Klijnsma. Op grond van dat rapport dient de conclusie te zijn dat hier en daar iets veranderen in het huidige beleid zeker niet gaat werken. Het beleid zal op een heel andere leest geschoeid moeten worden.

Meer en meer blijkt het systeem van de toeslagen een in theorie prachtig, maar in de praktijk moeilijk te hantieren instrument. Het leek aanvankelijk zo mooi. Mensen hoefden niet langer naar loketten of ander ongemak. De bij-effecten zijn echter voornamelijk negatief.

De mogelijkheden met toeslagen te frauderen waren talrijk. Het kostte uiteindelijk staatssecretaris Frans Weekers zijn baan. Nu blijkt de systematiek van de toeslagen een belangrijke oorzaak van het, zo mogen we toch wel stellen, voor een groot deel ineffektieve armoedebeleid.

In 't Veld constateert dat er te veel bureaucratie bestaat

Toeslagen bieden geen soelaas en dragen zelfs bij aan het voortbestaan van armoede

rond het armoedebeleid en dat de toeslagen daar niet alleen geen soelaas geboden hebben, maar zelfs bijdragen aan het voortbestaan van armoede. De plicht te veel uitgekeerde toeslagen terug te betalen zorgt er immers voor dat mensen in de schuldsanering terechtkomen. Uit het rapport – en vooral uit de voorbeelden die In 't Veld noemt – komt scherp de noodzaak naar voren om mensen met probleemschulden veel individueler te benaderen.

Dat was ook juist de reden dat de rijksoverheid veel meer ging overlaten aan gemeenten, maar kennelijk was dat vooral een vrome wens. Immers, uit de voorbeelden blijkt dat het nog altijd rijksdiensten, zoals de Belastingdienst, zijn die elke keer constructieve oplossingen in de weg staan en schuldsanering met rigide eisen kunnen frustreren.

Klijnsma en In 't Veld zijn het er over eens dat sanering van schulden in een veel eerder stadium moet plaatsvinden. Maar dan moeten gemeenten daar wel toe in de gelegenheid worden gesteld – ook door andere overheidsdiensten. Decentralisering van het armoedebeleid is prima, gemeenten kunnen inderdaad veel beter dan het rijk op individuele omstandigheden inspelen. Maar dat betekent dan ook wel dat het gehele stelsel daar op ingericht dient te worden en dat andere overheidsdiensten gemeenten niet te veel in de weg moeten zitten bij het uitvoeren van hun armoedebeleid.

De mening van de krant, verwoord door leden van de hoofdredactie en senior redacteuren.

Energietransitie moet met volle vaart voort na verkiezing Trump

Teun Bokhoven en Olof van der Gaag
voorzitter en directeur NVDE (Nederlandse Vereniging Duurzame Energie)

De koers van Peabody, het grootste kolenbedrijf ter wereld, steeg op 9 november met 50 procent. De dag dat Donald Trump de Amerikaanse presidentsverkiezingen won, was goed nieuws voor kolenbedrijven en slecht nieuws voor de energietransitie.

Het is des te belangrijker dat we in Europa en Nederland het hoofd koel houden en met volle kracht doorgaan met het verlagen van de CO₂-uitstoot van onze energievoorziening.

Het energiebeleid in Nederland is jarenlang gekenmerkt door een sterk wisselend overheidsbeleid. Nederland heeft met het energieakkoord een hoopgevend begin gemaakt met de overgang naar 100 procent duurzame energie, maar we zijn pas aan het begin. In het Energieakkoord zijn bovendien geen doelen gesteld voor de uitstoot van CO₂. Die doelen komen er nu wel en zijn gebaseerd op het klimaatakkoord van Parijs dat ook Nederland recent heeft geratificeerd. Afsproken is om de temperatuurstijging van de aarde te beperken tot 1,5 à 2 graden.

Dat betekent dat de uitstoot van CO₂ tussen 2035 en 2045 tot ongeveer nul moeten worden teruggebracht. Het zogenaamde carbon-budget, de hoe-

veelheid totale CO₂ die we nog kunnen uitstoten in de komende periode, is dus zeer beperkt. Ieder jaar dat we wachten met effectieve maatregelen, verspelen we een deel van dat CO₂-budget.

De afgelopen jaren is er ongeveer 6 miljard euro geïnvesteerd in nieuwe gascentrales en voor eenzelfde bedrag in nieuwe kolencentrales. Tien jaar geleden heeft de politiek aangegeven dat dit nodig was en kregen de nieuwe kolencentrales hun vergunningen. Toen is al aangegeven dat CO₂-beperking

De vraag is niet of, maar welke centrales er moeten sluiten

steeds belangrijker wordt. Nu blijkt er overcapaciteit op de markt te zijn en heeft de energiesector vele miljarden afgeschreven op deze centrales. De kolencentrales stoten veel meer CO₂ uit dan we ons kunnen permitteren.

Maar wrang genoeg sluiten bedrijven nu hun gascentrales, zoals recent Engie en RWE bekendmaakten, terwijl die gascentrales maar de helft vervuilen van een kolencentrale. Het is niet de vraag of er centrales moeten sluiten maar welke centrales moeten sluiten. De CO₂-uitstoot moet daar een bepalende rol in spelen, naast het economisch rendement

Het is tijd om een besluit te nemen over het verminderen van de overcapaciteit en dus het sluiten van centrales, vanuit een brede maatschappelijke afweging. Wij pleiten er voor om de CO₂-uitstoot van een fossiele elektriciteitscentrale te begrenzen op het niveau van een gemiddelde gascentrale.

Ook kolencentrales kunnen daaraan voldoen als ze de juiste maatregelen nemen. Als ze die kosten zelf dragen, ontstaat een gelijk speelveld tussen gas- en kolencentrales. Dan kan de markt haar werk doen en zullen economische afwegingen bepalen welke centrales sluiten. Zo zetten we een forse en snelle stap in de beperking van CO₂-uitstoot richting de Parijs-klimaatdoelen.

Uiteindelijk zou het voor de energietransitie niet meer uit moeten maken wie het Witte Huis bewoont. Ons energieverbruik moet fors verminderen en de opwekking moet zo snel mogelijk hernieuwbaar zijn. Daarvoor willen wij de grenzen van het onmogelijke opzoeken om zo snel mogelijk zo veel mogelijk CO₂-uitstoot te verminderen.

De trend is ook zeer hoopgevend, met een razendsnelle kostendaling in bijvoorbeeld zonnepanelen, windparken en elektrische auto's en met mooie innovaties in bio-energie. Als we die trend in Europa en Nederland versnellen, creëren we economische kansen voor onze bedrijven en werkgelegenheid, en zullen de landen die traag handelen straks hun winkelwagen moeten vullen met onze innovaties.

LEN

